

Alignment in Public Real Estate

Een onderzoek naar het implementeren van een (verbeterde) case-specifieke PAS ontwerp- en besluitvormingsmethode om het vastgoedmanagement van de kantorenportefeuille van de Nederlandse Politie te verbeteren

Emma Swens | 4661257 | P5 – AR4R010

29-05-2024

Inhoudsopgave

- 01   Introductie
- 02   Onderzoeksvraag
- 03   Onderzoeksmethode
- 04   De Politie Context
- 05   Theoretische Achtergrond
- 06   Resultaten
- 07   Advies
- 08   Conclusie

(NRC, 2024)

29-05-2024

E.E. Swens

(Oostenbroek, 2024)

29-05-2024

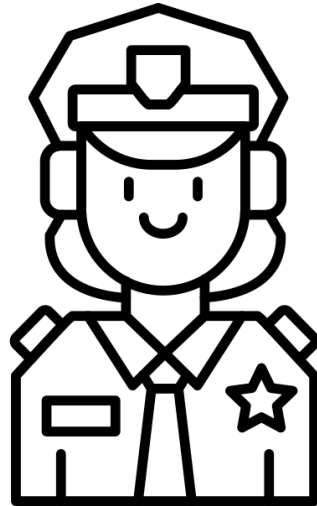
E.E. Swens

4

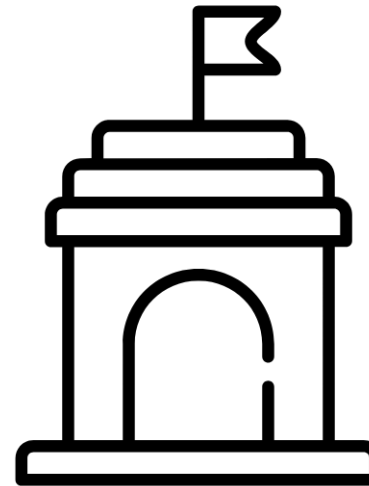

01 Introductie

"politiewerk is mensenwerk"
(Politie, 2022, p. 48)

50.939 FTE personeel
(Politie, 2023)

813 gebouwen (1,9 miljoen m2 BVO)
= Portefeuille (Politie, 2023)

01 Introductie

2022

Kantoren

Huidige kantoren
portefeuille
692,000 m2 BVO

Meerjarenportefeuille

2040

Kantoren

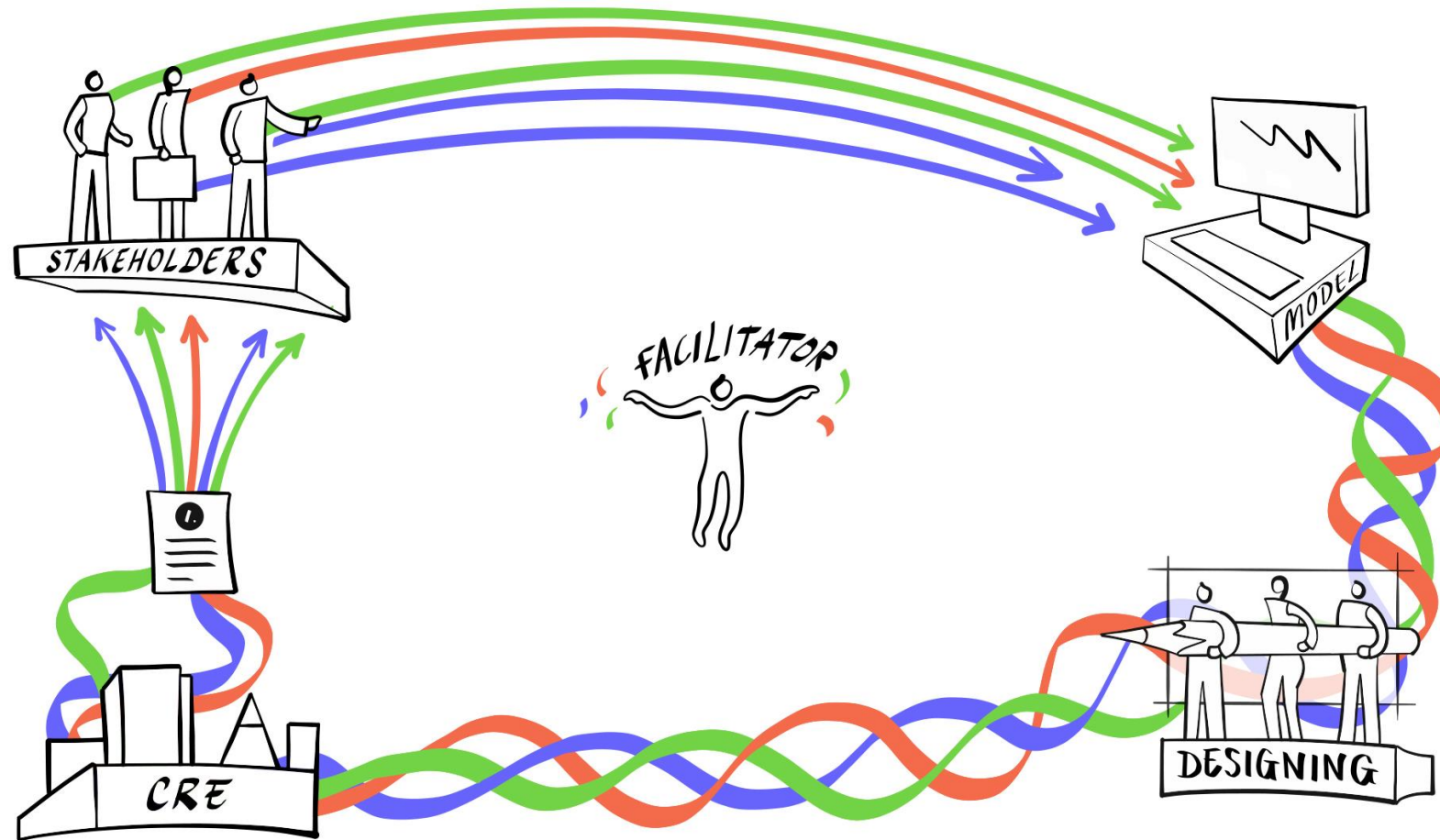
Toekomstige
kantoren portefeuille
403,000 m2 BVO -
535,000 m2 BVO

E.E. Swens

01 Introductie

PAS methode (Arkesteijn, 2019)

01 Introductie

- Pilot bij de portefeuille van de OBT-locaties
- Portefeuille bestaat uit 27 gebouwen

Politietraining bij het OBT in Sevenum (Koopmans, 2018)

29-05-2024

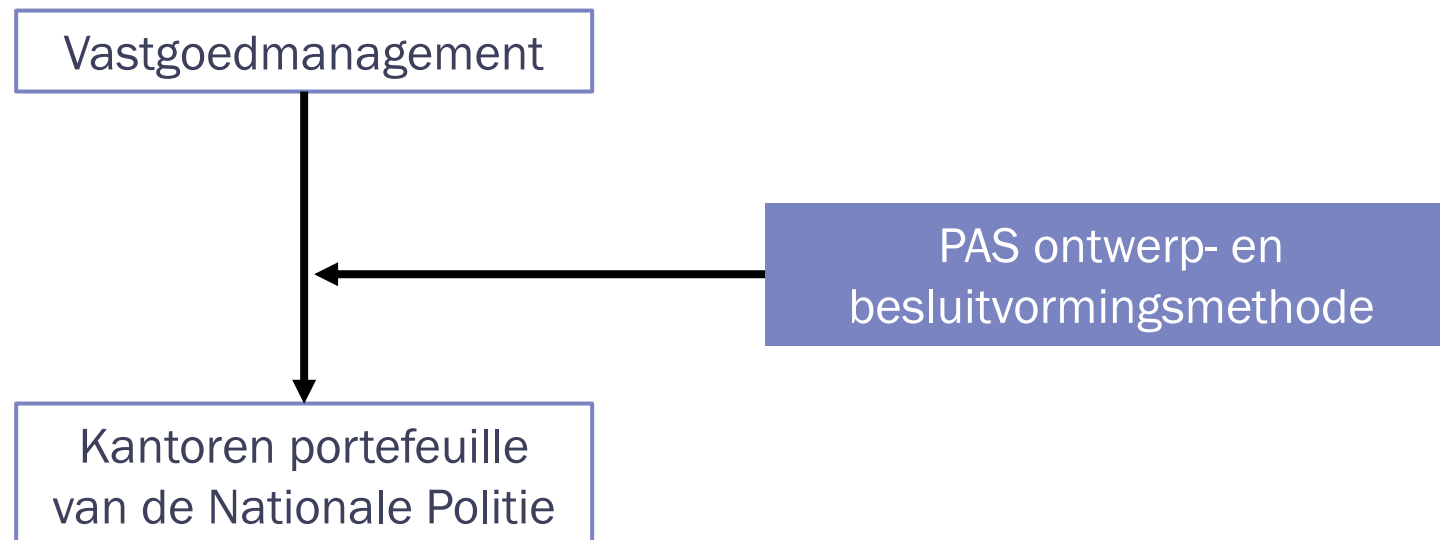
- 01   Introductie
- 02   **Onderzoeksvraag**
- 03   Onderzoeksmethode
- 04   De Politie Context
- 05   Theoretische Achtergrond
- 06   Resultaten
- 07   Advies
- 08   Conclusie

02 Onderzoeksvraag

Hoofdvraag: Hoe kan een (verbeterde) case-specifieke PAS ontwerp- en besluitvormingsmethode het vastgoedmanagement van de kantorenportefeuille van de Nationale Politie ondersteunen?

02 Onderzoeksvragen

Hoofdvraag: Hoe kan een (verbeterde) case-specifieke PAS ontwerp- en besluitvormingsmethode het vastgoedmanagement van de kantorenportefeuille van de Nationale Politie ondersteunen?

Conceptueel model (auteur)

29-05-2024

- 01   **Introductie**
- 02   **Onderzoeksvraag**
- 03   **Onderzoeksmethode**
- 04   **De Politie Context**
- 05   **Theoretische Achtergrond**
- 06   **Resultaten**
- 07   **Advies**
- 08   **Conclusie**

03 Onderzoeksmethode

Literatuurstudie

Verkennde
Interviews

Document Analyse

03 Onderzoeksmethode

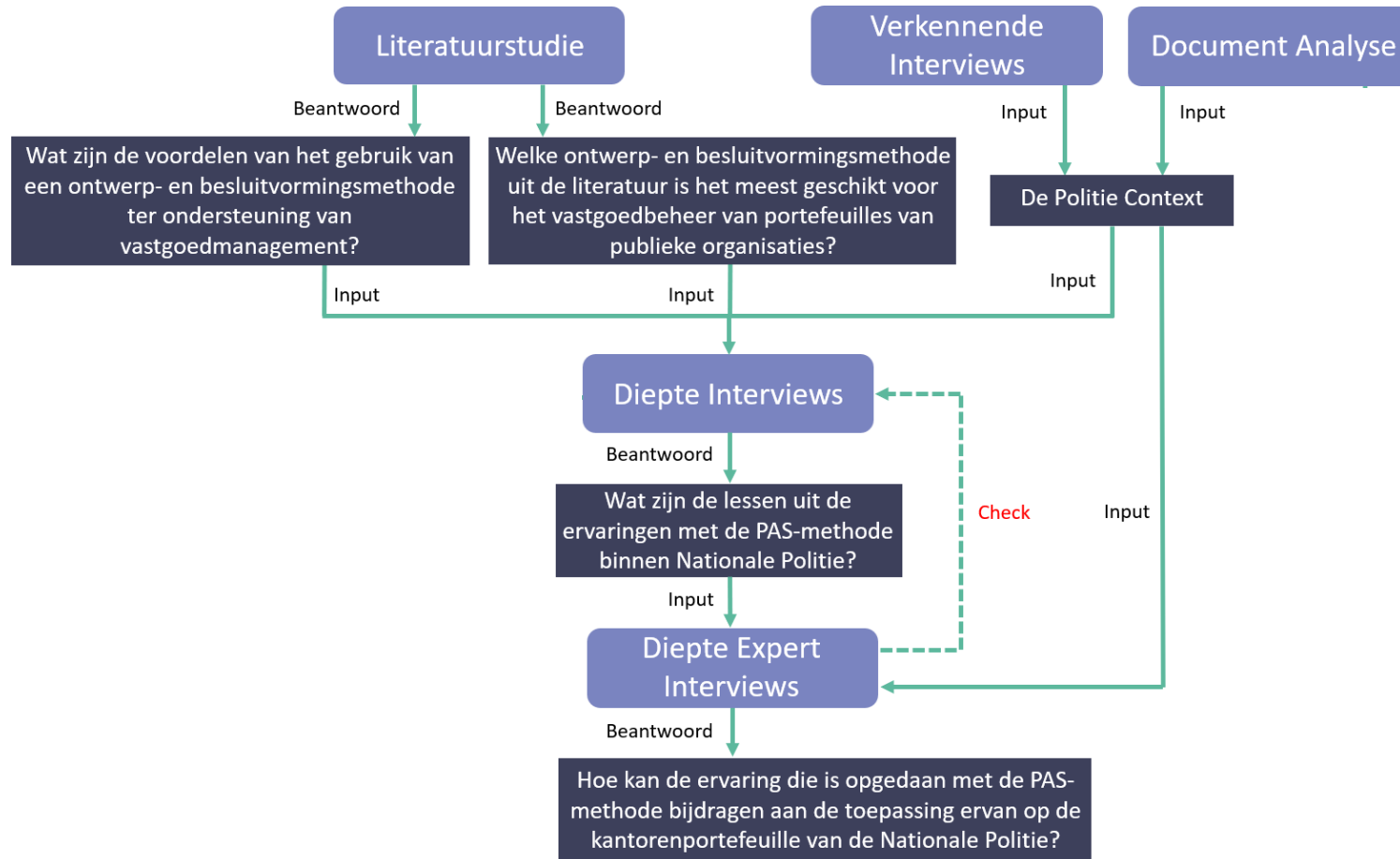

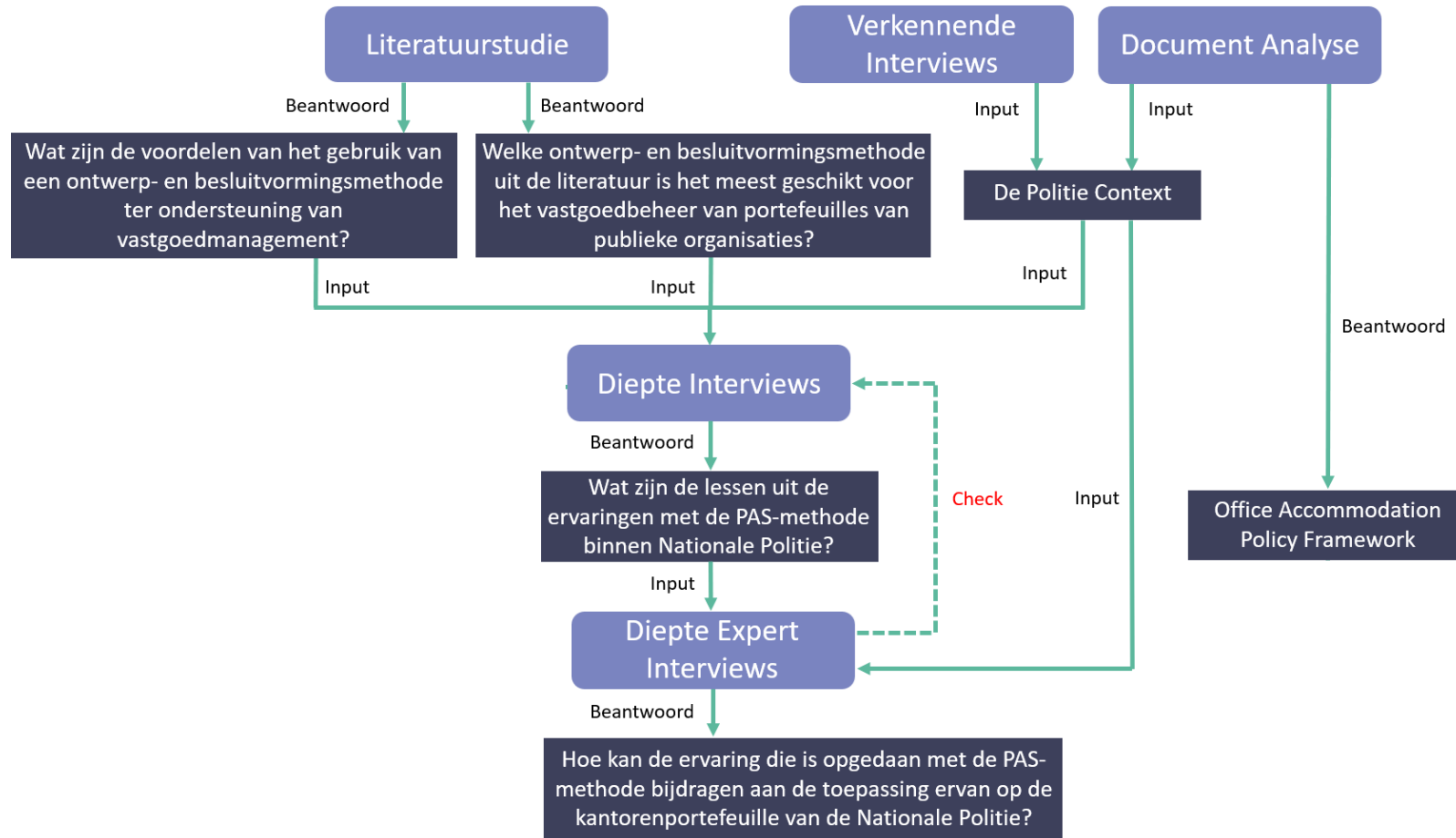
03 Onderzoeksmethode

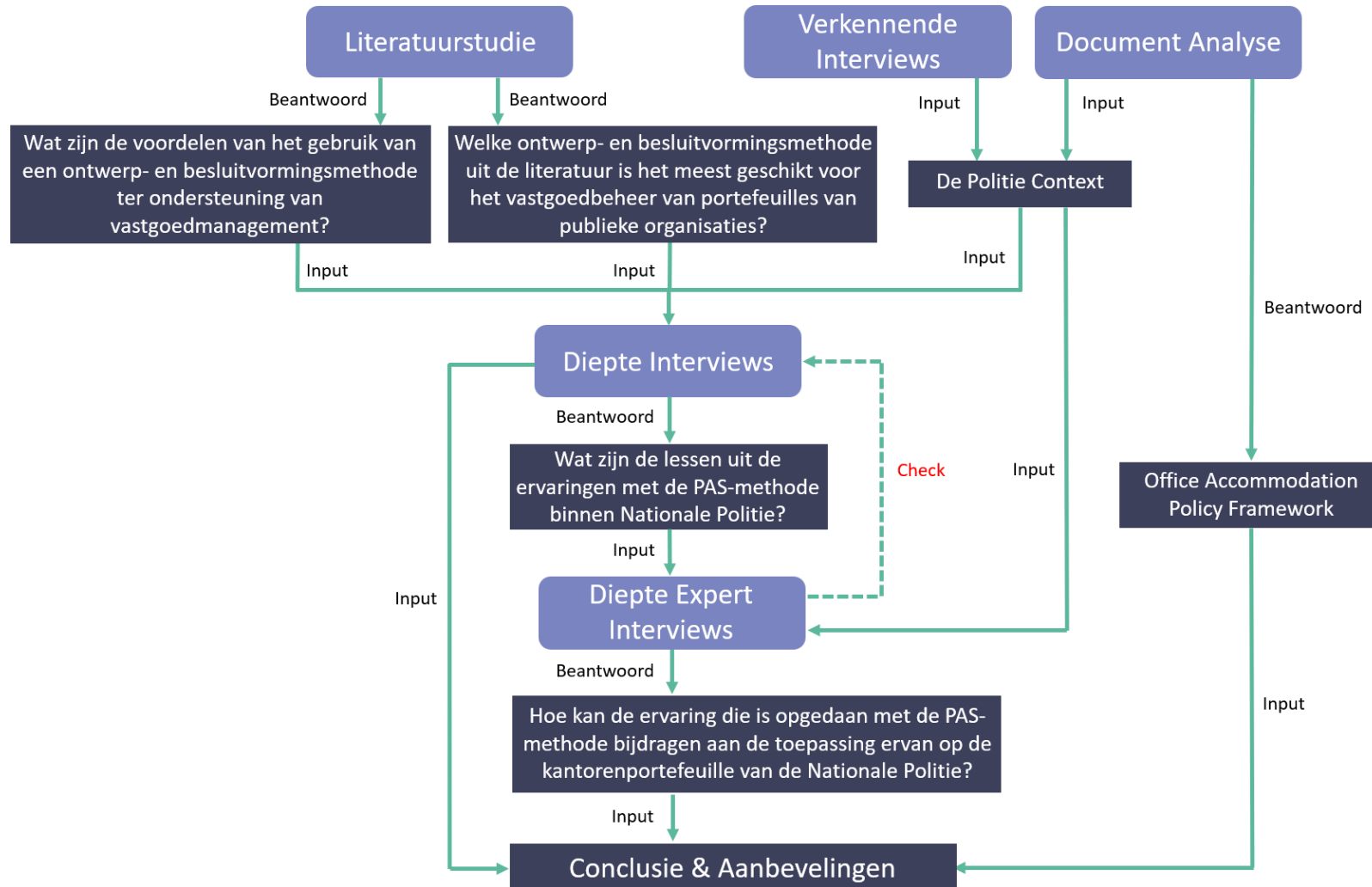
03 Onderzoeksmethode

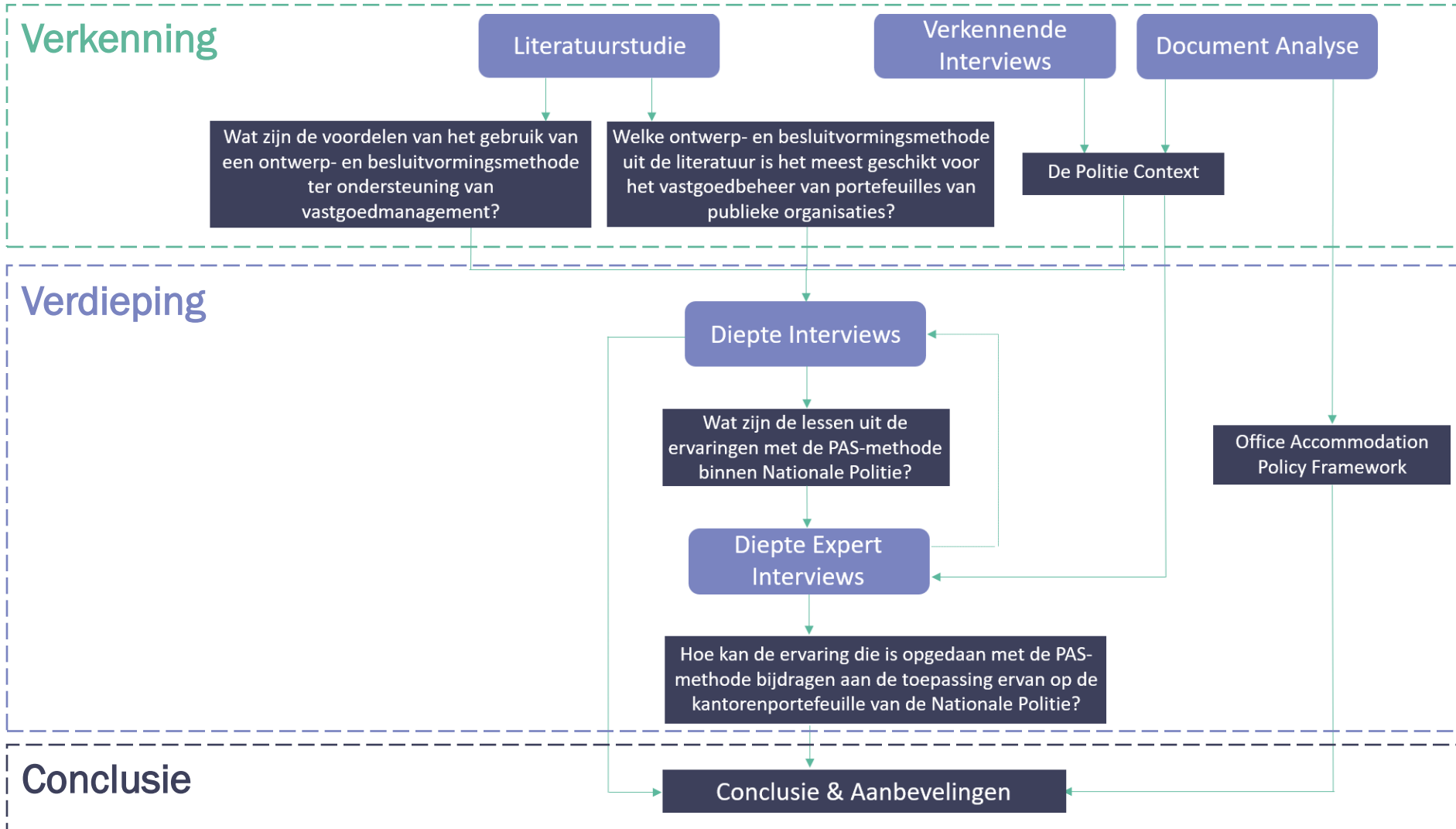
03 Onderzoeksmethode

03 Onderzoeksmethode

03 Onderzoeksmethode

29-05-2024

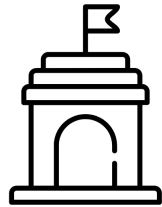
- 01   **Introductie**
- 02   **Onderzoeksvraag**
- 03   **Onderzoeksmethode**
- 04   **De Politie Context**
- 05   **Theoretische Achtergrond**
- 06   **Resultaten**
- 07   **Advies**
- 08   **Conclusie**

04 De Politie Context

04 Introductie

813 gebouwen bestaande
uit 1,9 miljoen m² BVO
(Politie, 2023)

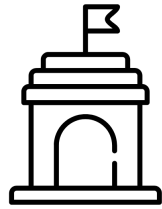
Cellencomplex (Sweegers
en de Bruijn, 2015)

04 Introductie

813 gebouwen bestaande
uit 1,9 miljoen m² BVO
(Politie, 2023)

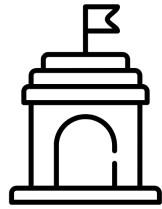

Meldkamer (Politie, 2023)

04 Introductie

813 gebouwen bestaande
uit 1,9 miljoen m² BVO
(Politie, 2023)

Politiekantoor (Cepezed, z.d.)

04 De Politie Context

- De totale portefeuille is verdeeld in vier deelportefeuilles
- De verdeling van het deelportefeuilles ziet er als volgt uit:
- Kantoortypes:

- Generieke kantoren
- Actieve kantoren
- Specials

Kantoren

Huidig aanbod
692,000 m2
BVO

GGP

Huidig aanbod
393,000 m2
BVO

Specials

Huidig aanbod
545,000 m2
BVO

Overig

Huidig aanbod
262,000 m2
BVO

04 De Politie Context

Twee voorbeelden van generieke kantoren

Rotterdam, Doelwater 5

Den Haag, de Nieuwe Uitleg 1

04 De Politie Context

Twee voorbeelden van actiekantoren

Utrecht, Europalaan 93

Rotterdam, Veilingweg 66

04 De Politie Context

Kaders & Spelregels
(Directie FM en sector
Huisvesting, 2023)

Huisvestingsvisie 2040 (Directie
Facility Management, 2023)

Streefportefeuille &
Vastgoedstrategie (Directie FM en
sector Huisvesting, 2023)

29-05-2024

- 01 **Introductie**
- 02 **Onderzoeksvraag**
- 03 **Onderzoeksmethode**
- 04 **De Politie Context**
- 05 **Theoretische Achtergrond**
- 06 **Resultaten**
- 07 **Advies**
- 08 **Conclusie**

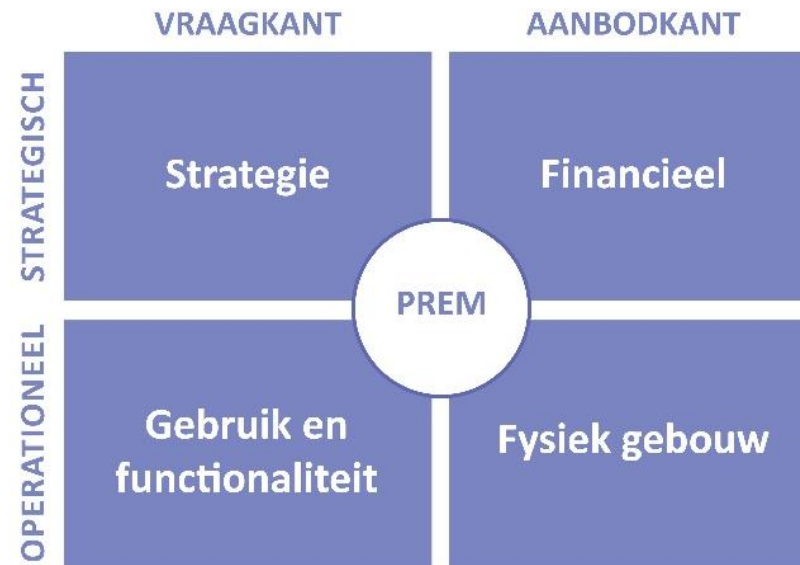
05 Theoretische achtergrond

- Stakeholdervoorkeuren hebben een belangrijke positie gekregen in vastgoedmanagement
- Publieke organisaties, zoals de politie, hebben te maken met een groot aantal stakeholders
- Dit vergroot de kans op tegenstrijdige belangen
- Het is daarom belangrijk dat:
  1. Stakeholders zorgvuldig worden geselecteerd
  2. Voorkeuren van stakeholders in kaart worden gebracht

05 Theoretische achtergrond

1. Selecteren van stakeholders

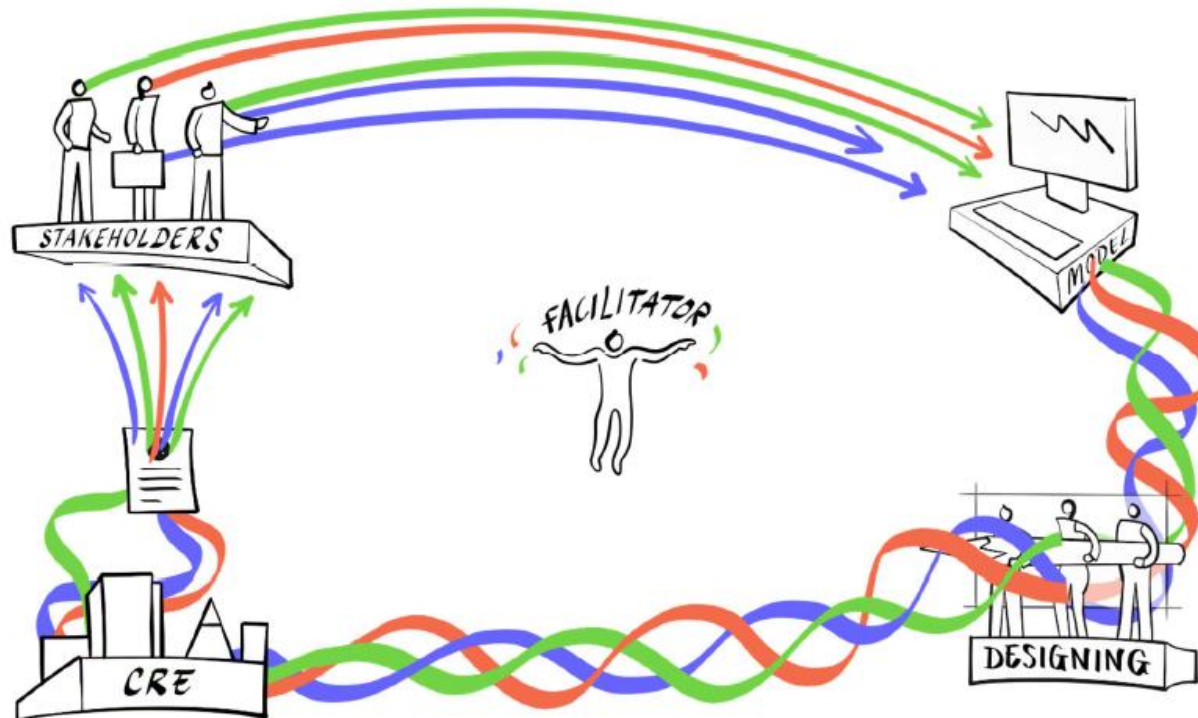
Vier perspectieven model (vertaald van Den Heijer, 2021, p. 22, 23)

2. In kaart brengen van de voorkeuren van stakeholders

→ Ontwerp- en besluitvormingsmethode

05 Theoretische achtergrond

- Preference-based Accommodation Strategy (PAS) ontwerp- en besluitvormingsmethode

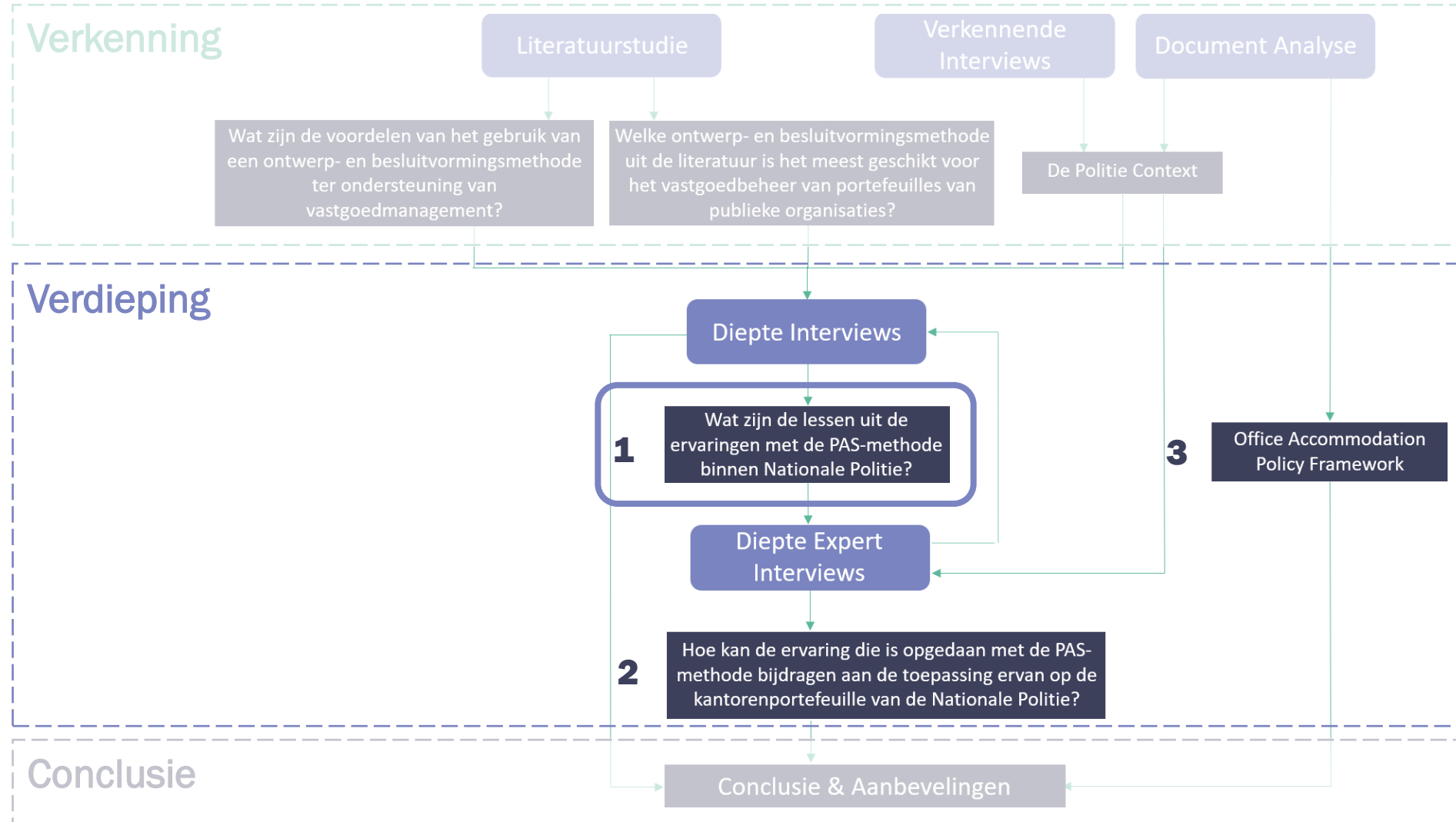
Arkesteijn (2019), figuur Mark Huystee

29-05-2024

- 01   **Introductie**
- 02   **Onderzoeksvraag**
- 03   **Onderzoeksmethode**
- 04   **De Politie Context**
- 05   **Theoretische Achtergrond**
- 06   **Resultaten**
- 07   **Advies**
- 08   **Conclusie**

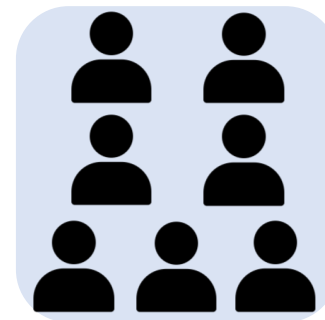
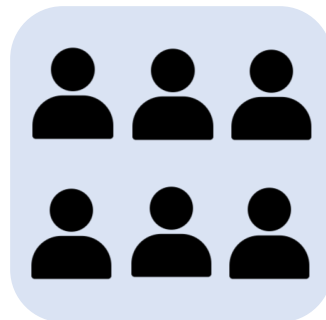
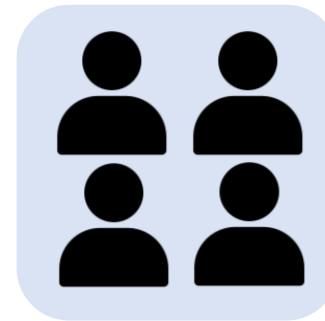
06 Resultaten

06 Resultaten - deel 1

! Evaluatie 1,5
jaar na de pilot
uitgevoerd

- 5 evaluatie interviews met politie medewerkers
- 2 evaluatie interviews met PAS experts

06 Resultaten - deel 1

Sterke punten

Inzicht in de criteria van
anderen

De eerste workshop

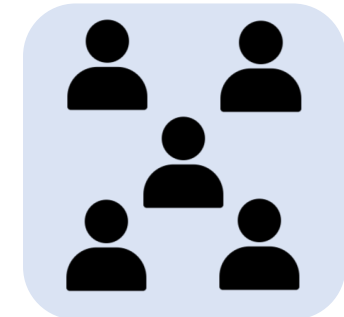
Transparante besluitvorming

Model met aan- en uitknop geeft
snel waardevolle inzichten

Duur van de workshops

Toestaan dat emotionele
reacties worden geuit tijdens de
workshops

Samenkomen met alle
stakeholders

Duur van de interviews

06 Resultaten - deel 1

Verbeterpunten punten

Politie Governance

PAS methode

“Governance verwijst naar alle processen van besturen, of ze nu worden uitgevoerd door een overheid [...] of organisatie [...], en of ze nu verlopen via wetten, normen, macht of taal.” (Bevir, 2012, p. 1)

06 Resultaten - deel 1

Verbeterpunten punten

Politie Governance

Leg duidelijker uit wat er gebeurt met de resultaten van de workshops

Meer duidelijkheid geven over de rol van een pilot

Selecteer een case die meer onderhevig is aan standaardisatie

"Er waren twee mensen die interviews hadden gedaan, maar niet naar de workshops waren gekomen. Ja, dat heeft gevolgen." - Deelnemer 9

Zorg voor de aanwezigheid van alle belanghebbenden

PAS methode

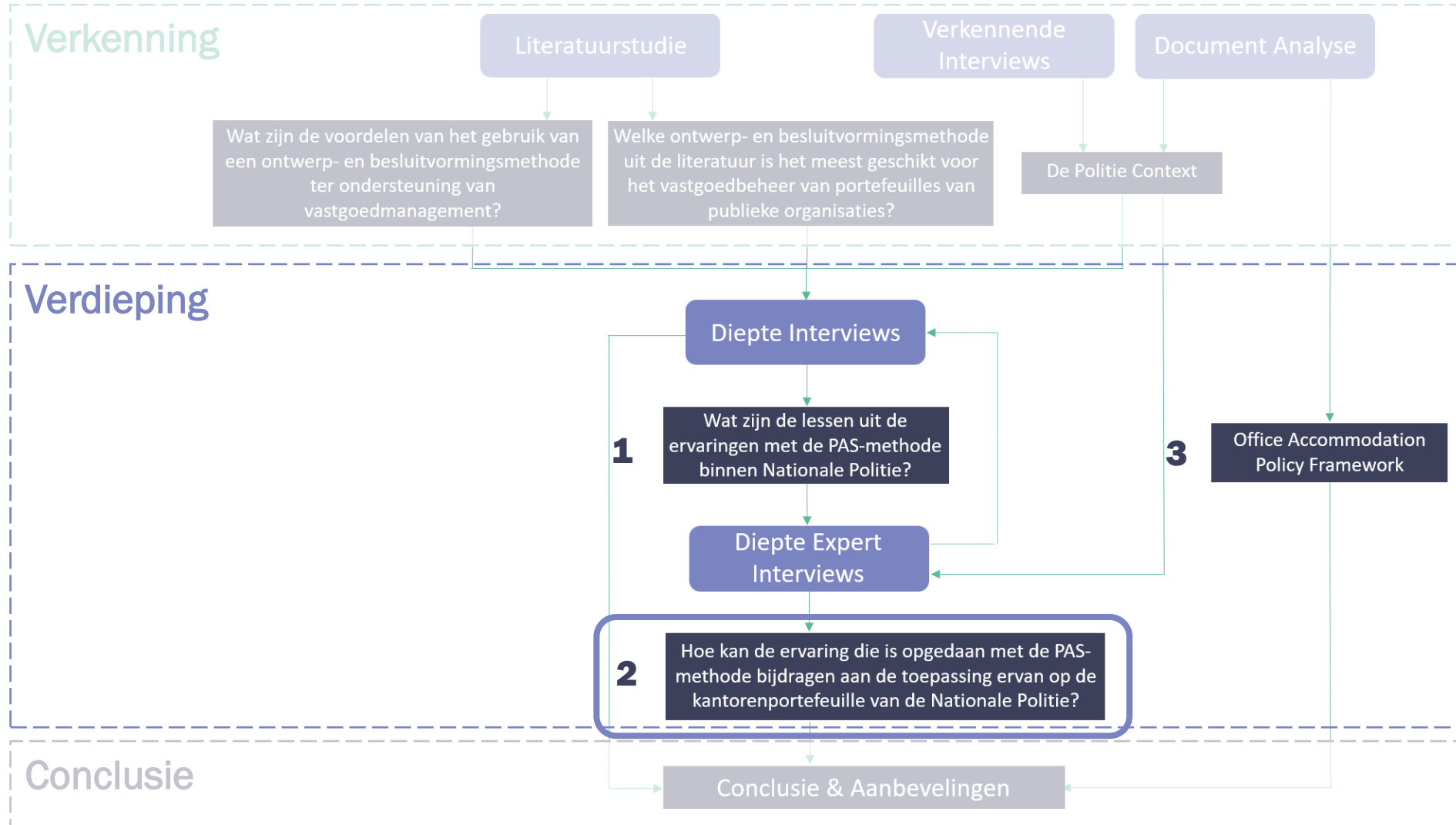
"Het maken van de curves was ingewikkeld, soms dacht ik 'doe maar gewoon deze curve'. Als je het me een dag later had gevraagd, had ik het een andere curve kunnen geven." - Deelnemer 5

Ondersteun het proces van het kwantificeren van criteria

Geef extra uitleg over het planningsproces

06 Resultaten

06 Resultaten - deel 2

- 2 expert interviews met 3 experts
- Landelijk Portefeuille Management

06 Resultaten - deel 2

Automatisering en standaardisering

Alle stakeholders moeten aanwezig zijn

Blijf individuele interviews houden

Neem het huisvestingsbeleid op in de tweede pilot

De workshops ondersteunen het gesprek tussen stakeholders

Verzeker de ruimte voor emotionele uitdrukking

Adviserende stakeholders en beslissende stakeholders

Betrek de juiste stakeholders

Blijf het dashboard gebruiken

Integreer het proces in de Korps Portfolio Tafel

Betrek geen ketenpartners

Betrek de juiste stakeholders

06 Resultaten - deel 2

Automatisering en standaardisering

Alle stakeholders moeten aanwezig zijn

Blijf individuele interviews houden

Neem het huisvestingsbeleid op in de tweede pilot

De workshops ondersteunen het gesprek tussen stakeholders

Verzeker de ruimte voor emotionele uitdrukking

Adviserende stakeholders en beslissende stakeholders

Betrek de juiste stakeholders

Blijf het dashboard gebruiken

Integreer het proces in de Korps Portfolio Tafel

Betrek geen ketenpartners

Betrek de juiste stakeholders

06 Resultaten - deel 2

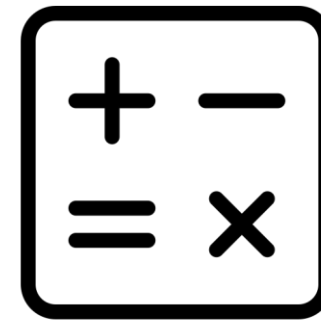
Een framework ter ondersteuning van het uitvoeren van de PAS methode, zorgt ervoor dat ...

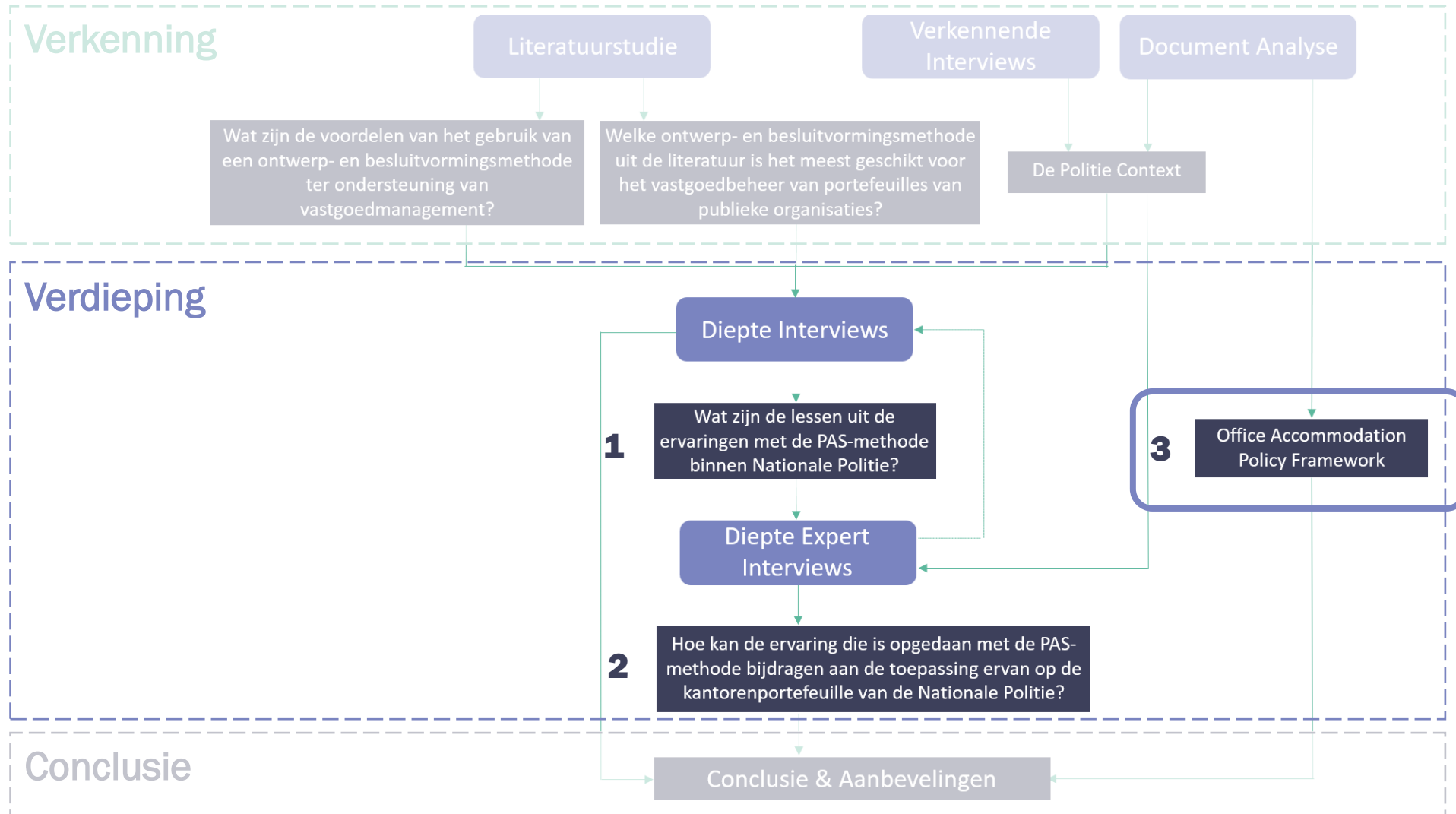
1. Huisvestingsbeleid als basis

2. Handvaten in het framework ondersteunen het kwantificeren

06 Resultaten

06 Resultaten - deel 3

- The Office Accommodation Policy Framework
- Een referentiemodel kan door belanghebbenden worden gebruikt om hun probleem te definiëren (De Leeuw, 2002).

Document	Categorisering doel	Pagina	Doel	Totale portefeuille of kantorenportefeuille	Categorisering Criteria	Decision variable	Sub-decision variable
Kaders & spelregels	Portefeuilledoel	4	Efficiënter huisvesten	Totale portefeuille	Kader	Ruimtebudget naar 1.520.000 m2 BVO.	Organisatorische eenheid 01 Noord-Nederland 02 Oost-Nederland 03 Midden-Nederland 04 Noord-Nederland 05 Amsterdam 06 Den Haag 07 Rotterdam 08 Zeeland-West-Brabant 09 Oost-Brabant 10 Limburg 11 UE 12 PDC 13 Staf Korpsleiding 14 Politieacademie 15 LMS Buitenland Verhuur Total
					Kader	Het ruimtebudget wordt per eenheid verdeeld.	
					Kader	Er worden op korte termijn vierkante meters afgestoten.	
					Spelregel	De meterreductie is gekoppeld aan maakbaarheid en beheersbare exploitatielasten. Dat betekent dat er binnen die kaders naar het ruimtebudget wordt toegewerkt. Bijvoorbeeld: geen overmaat wegwerken als dat leidt tot een toename van exploitatielasten. Bij een natuurlijk moment is het wegwerken van overmaat een uitgangspunt. Het tempo van meterreductie wordt mede bepaald door de realisatie van het portfolio.	
Spelregel						Eenheid PDC realiseert afstoot van 10.000 m De eenheden stoten elk 1.000 m2 BVO af in	

06 Resultaten - deel 3

Voordat het framework in de praktijk kan worden gebruikt, moet nog een slag worden gemaakt:

1. Concretisering van de criteria
2. Handvaten voor de praktijk
3. Governance

29-05-2024

- 01 **Introductie**
- 02 **Onderzoeksvraag**
- 03 **Onderzoeksmethode**
- 04 **De Politie Context**
- 05 **Theoretische Achtergrond**
- 06 **Resultaten**
- 07 **Advies**
- 08 **Conclusie**

07 Advies

PAS methode

1. Blijf het dashboard gebruiken
2. Geef uitleg bij elke sessie
3. Gebruik het Office Accommodation Policy Framework

Politie governance

1. Implementeer de PAS-methode in de Korps Portefeuille Tafel
2. Zorg voor de aanwezigheid van alle stakeholders
3. Betrek de juiste stakeholders en vermijd ketenpartners

Bij het toepassen van het advies is het belangrijk dat beide partijen punten aanpakken.

er het huisvestingsbeleid

29-05-2024

- 01   **Introductie**
- 02   **Onderzoeksvraag**
- 03   **Onderzoeksmethode**
- 04   **De Politie Context**
- 05   **Theoretische Achtergrond**
- 06   **Resultaten**
- 07   **Advies**
- 08   **Conclusie**

08 Conclusie

Hoofdvraag: Hoe kan een (verbeterde) case-specifieke PAS ontwerp- en besluitvormingsmethode het vastgoedmanagement van de kantorenportefeuille van de Nationale Politie ondersteunen?

**Bedankt voor het
luisteren!**